

VALL DE CUBELLS-LES BATERIES

Codi: 68

Superfície i municipis que es comprenen:

L'àrea pertany al municipi de Sant Feliu de Guíxols i ocupa un total de 106.9 ha.

Delimitació:

Aquest espai abasta una superfície agrícola i boscosa situada a llevant del nucli de Sant Feliu de Guíxols. Queda delimitat pel nucli urbà i per l'espai del Vilar d'Aro al bosc d'en Provençal; i per la carretera d'accés a St.Feliu, a l'oest.

Caracterització de l'espai:

Espai agroforestal. Presenta una zona plana on l'ús del sòl predominant és l'agrícola, encara que també apareix un ús urbà. S'instaura també a l'espai una zona més irregular que s'enfila fins a les Bateriaes i que és bàsicament forestal. Pel que fa la zona agrícola o rural, cal dir que aquesta es troba dominada pel cultiu de cereals i presenta en els petits monticles pins (*Pinus* sp) i suros (*Quercus suber*), aquests darrers, amb menor mesura. A la zona forestal l'espècie dominant és el pi, encara que comparteix l'espai amb els suros i amb la brolla d'estepes i brucs. La situació actual d'aquestes masses forestals és crítica, ja que la densitat d'espècie arbrades i arbustives és molt alta i el risc d'incendi elevat. Cal també destacar la presència en determinats punts de camps de conreu abandonats i d'erms. Es destaca la peculiaritat d'aquest ambient, on els camps de conreus s'alternen amb les masses forestals. Per últim, esmentarem la zona de rocalls que apareix a la zona més alta de l'àrea ocupada per diferents espècies de crespínells i graminies. Aquesta darrera zona és d'especial interès per la presència d'una gran quantitat i diversitat de cassoletes, associades al paisatge de tipus granític (entre altres formes) i que fan una àrea excepcional en el context de tota la Costa Brava.

Motius de la inclusió en el catàleg:

La inclusió d'aquesta àrea dins la xarxa respon a la necessitat de preservar una àrea amb

valors excepcionals pel que fa a la presència d'elements geomorfològics que configuren un paisatge únic a l'àrea de les Bateriaes. D'altra banda, es considera important conservar un espai agrícola i forestal de gran valor biològic i paisatgístic, ja que l'alternança d'ambients oberts amb ambients tancats, molt a prop de la línia de costa, és un fet cada vegada més escàs a la Costa Brava. Amb la inclusió d'aquesta zona s'intenta també conservar una part de la conca de St. Feliu de Guíxols actualment molt amenaçada per l'augment de sòl urbà. Tanmateix, cal esmentar que amb aquest espai es pretén preservar el sector nord de l'anella verda que voreja el nucli de Sant Feliu. En altres paraules, amb la inclusió d'aquest espai s'evita la possibilitat que es formi un continu urbà per la segona línia entre el nucli històric de Sant Feliu de Guíxols i les urbanitzacions presents al sector est.

Qualificació urbanística:

- Sòl no urbanitzable:
 - Clau 17 Zona agrícola.
- Sòl urbà:
 - UA núm. 4 Sectors A i B Les Bateriaes.

Elements arquitectònics i paisatge d'interès:

Existeixen a prop urbanitzacions, així com les instal·lació de les Bateriaes (antics búnquers). L'àrea és important pel seu valor de visuals de miradors i recorreguts paisatgístics.

Estat de conservació. Impactes o greuges damunt els ecosistemes i els valors naturals de la zona:

La zona actualment es veu sotmesa a varis impactes. En aquest sentit, destaca la proliferació de construccions per habitatge que a l'àrea de les Bateriaes destrueixen els valors geològics de l'espai de manera irrestituïble. Altres impactes són: la construcció d'equipaments en la zona agrícola, el risc d'incendi (degut a l'alta densitat d'arbres i arbusts presents en els boscos), l'elevada atomització/ruderalització dels ambients més pròxims a la urbanització, i la instal·lació d'antenes en la part més alta de l'espai que malmeten el paisatge, sobretot si s'observa des del mar. A més, la marginalitat de moltes explotacions agrícoles presents és també un fet a esmentar, ja que esdevenen espais residuals on el principal valor que prenen pels seus propietaris és l'expectativa de que s'urbanitzin el dia de demà.

Requeriments de protecció. Objectius de qualitat ambiental:

Seria de gran importància conservar aquest espai amb els usos actuals, impulsant programes de gestió forestal sostenible, per tal de mantenir els boscos i disminuir el risc d'incendis. A més, seria convenient frenar el creixement desorbitat que està prenent aquesta zona per tal de garantir la continuïtat dels valors geològics de l'espai, a més d'una certa connectivitat entre els diferents espais. D'aquesta manera s'aconseguiria que l'anella verda o corona arbrada que voreja St. Feliu es mantingués. Cal recordar que aquest element és, juntament amb la conservació de l'activitat agrícola, un dels elements més importants per mantenir la peculiaritat d'aquest municipi de la Costa Brava.

Actuacions i mesures de gestió urbanística i administrativa per a la preservació de l'espai:

1.- Mesures de caràcter urbanístic

- a) Cal garantir la classificació de bona part de l'àrea com a sòl no urbanitzable.
- b) Pel que fa als sectors urbans presents a l'àrea, en especial el sòl urbà que constitueix la Unitat d'Actuació núm. 4 Les Bateries, seria necessari revisar el seu grau de desenvolupament i urbanització, per tal de limitar-lo a l'actualment consolidat, procurant el manteniment i preservació de tots aquells elements d'interès geològic, de les zones boscoses, i de la coberta arbòria encara presents, així com permetent que s'uneixin i formin un continu amb els sòls no urbanitzables que l'envolten. En cas contrari, i d'executar-se les previsions del planejament per aquest sòl urbà, es permetrà l'aparició de 35 habitatges i fins a 198.000 m² de sostre, consolidant-se un paisatge de xalets d'habitatges unifamiliars en filera o aïllats, que malmetrà de forma irrecuperable l'actual valor geològic i paisatgístic de l'àrea. A tal efecte, caldria promoure la corresponent modificació puntual de planejament, impeding la desaparició dels elements d'interès geològic i de la coberta arbòria, desclassificant part del sòl, o bé atorgant una zonificació d'espai lliure, parc o zones verdes d'especial protecció pels valors naturals que acull aquest espai.
- c) Pel que fa a les Unitats d'Actuació 6 i 11 corresponents a Ronda Vilartagues i Mas Cabanyes, unitats ja fora de l'espai estrictament delimitat, i pel que fa als sòls urbanitzables, programat i no programat de Mas Toi, caldria avaluar si compten amb Pla Parcial i Projecte d'urbanització definitivament aprovats i en fase d'execució, a fi i efecte de plantejar-se (en cas de ser possible) un esponjament important que representi el final de ciutat i que doni pas de manera oberta a la zona lliure de les Bateries.
- d) Seria necessari el desenvolupament d'un règim de protecció de l'actual sòl no urbanitzable, mitjançant un Pla Especial on es fixin els usos compatibles i els prohibits, s'estableixi un règim jurídic adient, i es doti de recursos per a promoure la preservació de l'espai natural i el manteniment de les activitats agràries.
- e) Caldria la inclusió de l'àrea al Catàleg de Patrimoni natural del municipi, avaluar la conveniència d'adquirir part dels sòls per garantir la seva conservació, i exclusió del procés urbanitzador.

2.- Mesures de caràcter ambiental

- a) Resulta necessari fomentar la silvicultura i la gestió forestal sostenible, mitjançant la redacció i aprovació de plans tècnics de gestió i millora forestal, així com impulsant ajuts per assegurar la neteja del bosc i la seva conservació.
- b) Cal dotar l'espai d'un pla de protecció d'incendis forestals i adoptar les mesures adients per a garantir l'eficàcia de la lluita contra el foc.
- c) Cal inventariar i dotar de protecció a tots els elements geomorfològics que configuren un valor excepcional a l'àrea.
- d) La defensa d'aquesta àrea en front de la pressió urbanística, exigeix la posada en pràctica per part de l'administració de la Generalitat de Catalunya i la resta

d'administracions públiques, de les línies d'ajut necessàries pel manteniment de les activitats agroforestals.

- e) Serien mecanismes adequats per aturar els processos de transformació urbanística les fórmules de contractes de custòdia del territori, en les que es compensés als propietaris per continuar desenvolupant les activitats agroforestals, o bé l'adquisició dels espais per fundacions ambientals i entitats sense ànim de lucre, per tal de garantir la seva adequada gestió i conservació.

